

Besigtigelse d. 4. oktober 2005 af syldstensrække og brolægning foran Boldhuset på Sorø Akademi.

Indhold

Årsag:.....	2
Deltager:.....	2
Lokalisering og topografi.....	2
Indmåling.....	2
Beskrivelse.....	2
Vurdering og fremtidige tiltag.....	3
Anlægsliste.....	4
Fundliste.....	4
Fotoliste.....	4

2005102D05: syldstensrækken set fra nord med den overliggende brolægning i baggrunden

Resumé:

Besigtigelse af syldstenrække af smedje opgivet i 1700-årene samt overliggende brolægning af havesti eller tidligere vej nord for Sorø kirkegård.

Årsag:

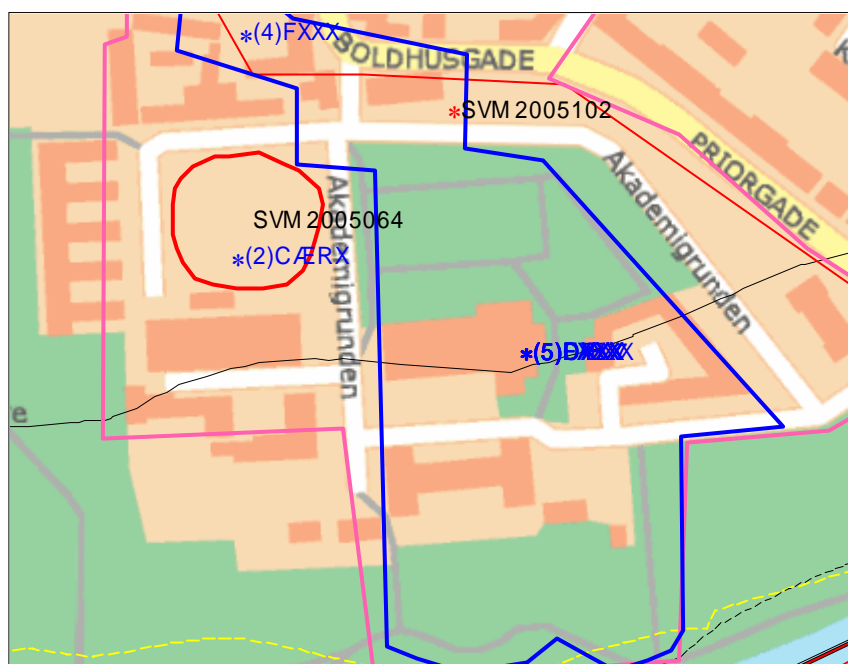
Henvendelse fra Ib Nielsen, Sorø ang. fund af syldstensrække på Sorø Akademi i forbindelse med afgravning.

Deltager:

Besigtigelsen blev foretaget af Kirsten Christensen for Sydvestsjælland Museum.

Lokalisering og topografi

Syldstensrækken var fremgravet ved afgravning syd for Boldhuset og nord for vejen "Akademigrunden" nord for kirkegården på Sorø Akademi. Boldhuset er den første selvstændige bygning mod øst i forhold til Klosterporten. Bygningen fungerer nu som bibliotek.

SVM2005102 Syldstensrækkens placering © KMS

Indmåling

Den nordlige del af syldstensrækken ligger 16,80 m fra SØ-hjørnet af Boldhuset og 12,35 m fra NØ-hjørnet af kapellet. Den sydlige del af syldstensrækken ligger 21,40 m fra SØ-hjørnet af Boldhuset og 8,05 m fra NØ-hjørnet af kapellet (målt med stålmålebånd).

Indmålingen skønnes at have stor nøjagtighed.

Beskrivelse

Syldstensrækken, A01, er 4,8 m lang og 0,65 m bred, nord-syd orienteret og består af 5 store flade sten i forlængelse af hinanden og endnu en syldsten, som passer i rækken længere mod syd. I mellem syldstenene fandtes enkelte flade, røde teglsten, af samme størrelse som flensborgtegl. Øst for var jorden meget trækulsholdig og indeholdt desuden søm/nagler og små slaggestumper.

Henover den sydlige del af syldstensrækken lå en 2,88 m lang og 0,90 m bred brolægning, A02, af flade sten, 10 x 15 cm, med en række større sten mod syd. Disse sten stod med den flade side indad mod brolægningen, som en kant /afgrænsning.

Den trækulsholdige jord med slagge og søm/nagler øst for syldstensrækken indikerer at der har ligget en smedje i nærheden og måske er syldstenen resterne af samme. På et kort over Sorø Akademi fra 1881 ligger der en smedje sydøst for boldhusbygningen. Denne smedje skal være opført 1746-47 og nedrevet 1883. Den her fundne syldstenrække kan være af en ældre smedje, som ikke er afsat på nogle af de eksisterende kort.

På kortet fra 1881 er der på stedet for den her fundne syldstensrække markeret en have. Den fundne brolægning kan have relation til denne have eller til et tidligere forløb af vejen nord for kirkegården.

Keramikfundene var opsamlet inden jeg kom tilstede, men det blev oplyst, at de var fundet nær syldstene. De kan derfor datere opgivelsen af smedjen til 1700-årene, hvilket stemmer fint overens med opførelsen af en ny smedje i 1746-47 længere mod øst.

Vurdering og fremtidige tiltag

Syldstensrækken og brolægningen blev dækket til med stabilgrus og dermed bevaret, så der er ikke grundlag for yderligere tiltag i denne omgang.

Sorø d. 8. december 2005

Kirsten Christensen

SVM2005102D01: brolægning A02 set fra øst

Anlægsliste

A.	Type	Beskrivelse
01	Syldstensrække	Syldstensrække af 5 flade sten, 30 x 35 cm. I mellem stenene brokker af små røde teglsten.
02	Brolægning	Brolægning af 10 x 15 cm flade sten. Mod syd en række større sten med den flade side brolægningen (afgrænsning).

Fundliste

x-nr.	genstand	beskrivelse
2005102x01	Keramik	1 randskår af hornbemalet stjertpote 1 ben af stjertpote 1 skår af fladt fad

Fotoliste

Film nr	Opt	Type	Tekst	Fot	Dato
2005102D	1	Digital	Brolægning A02, set fra øst	KC	04-10-2005
2005102D	2	Digital	Brolægning A02, set fra øst	KC	04-10-2005
2005102D	3	Digital	Brolægning A02, set fra vest	KC	04-10-2005
2005102D	4	Digital	Brolægning A02 med syldstensrække A01 i baggrunden, set fra syd	KC	04-10-2005
2005102D	5	Digital	Syldstensrække A01, set fra nord	KC	04-10-2005
2005102D	6	Digital	Syldstensrække A01 med brolægning A02, set fra nord	KC	04-10-2005
2005102D	7	Digital	Trækulslag øst for syldstensrække A01, set fra syd	KC	04-10-2005